

ชื่อเรื่อง	การพัฒนากระบวนการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ผู้วิจัย	นายธีระชัย นนพิภักดิ์
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม อำเภอศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20
ปีที่พิมพ์	2559

บทคัดย่อ

งานวิชาการโรงเรียนถือเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การมีระบบการบริหารวิชาการที่เหมาะสมย่อมส่งผลให้ผู้บริหารสามารถที่จะบริหารงานวิชาการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) เพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) เพื่อศึกษาผลการนำระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่พัฒนาขึ้นไปใช้ โดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและข้อเสนอแนะ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการในโรงเรียน มัธยมศึกษา จำนวน 662 คน จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ตรวจสอบร่างระบบที่พัฒนาขึ้น โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 24 คน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงาน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูที่เป็นตัวแทนกลุ่มสาระการเรียนรู้ เครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบสอบถาม แบบบันทึกภาคสนาม แบบประเมินร่างระบบ และแบบวัดความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. สภาพปัจจุบันระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษามีการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับในรายด้านมี 2 ด้านที่การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ส่วนด้านปัจจัยนำเข้ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสภาพ ปัญหาการปฏิบัติโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยองค์ประกอบ ดังนี้ ด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ 1) คุณลักษณะของผู้บริหาร 2) คุณลักษณะของครู 3) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน 4) การจัดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษา 5) การจัดแหล่งเรียนรู้ทางการศึกษา และ 6) งบประมาณสนับสนุน ด้านกระบวนการ ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน 4) การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 5) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 6) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 7) การนิเทศการศึกษา และ 8) การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และด้านผลผลิต ได้แก่ 1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET สูงขึ้น 3) นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 4) นักเรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 5) นักเรียนมีผลการประเมินสมรรถนะตามเกณฑ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 6) นักเรียนมีผลการประเมินทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 7) ผู้บริหาร ครู และนักเรียนมีความพึงพอใจในระบบการบริหารงานวิชาการ

3. ผลการนำระบบที่พัฒนาขึ้นไปใช้ส่งผล 1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น 2) นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2557 กับปีการศึกษา 2558 มีคะแนนเฉลี่ย O-NET เพิ่มขึ้น 2.62 คิดเป็นร้อยละ 7.63 และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างปีการศึกษา 2557 กับปีการศึกษา 2558 พบว่า คะแนนเฉลี่ย O-NET เพิ่มขึ้น 5.31 คิดเป็นร้อยละ 15.62 3) นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 4) นักเรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 5) นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 6) นักเรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 7) ผู้บริหาร ครู และนักเรียนมีความพึงพอใจในการนำระบบไปใช้ โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

โดยสรุป การนำระบบที่พัฒนาขึ้นไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการนำกระบวนการทำงาน 8 ระบบย่อยที่เป็นหน่วยทำงานเพื่อมุ่งไปสู่ผลผลิตที่ต้องการ คือ คุณภาพนักเรียนเป็นสำคัญ โดยอาศัยหลักการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและมีการปรับปรุงคุณภาพของระบบอย่างต่อเนื่อง